

користання даних звіту в процесі прийняття управлінських рішень	Звітність стане більш прозорою й інформативною для користувачів, але може ускладнити процес збору та формування інформаційних потоків про грошові кошти у звітності
---	---

Джерело: побудовано на основі джерел [1; 2].

Таким чином, нами виокремлено такі проблемні аспекти формування інформації про рух грошових коштів у фінансовій звітності:

- існування двох методів складання Звіту про рух грошових коштів породжує суперечки, а саме: відсутність повної картини про рух грошових коштів за основними статтями надходжень і виплат грошових коштів (при використанні прямого методу) та про причини відхилення чистого грошового потоку від чистого прибутку (при використанні непрямого методу);
- відсутність окремої стандартизації відображення в обліку операцій із грошовими коштами. Впровадження нового стандарту приведе до підвищення правильності та аналітичності відображення грошових коштів у фінансовій звітності;
- недостатня аналітичність Звіту про рух грошових коштів для використання даних звіту в процесі прийняття управлінських рішень.

При складанні фінансової звітності й відображення в ній інформації про грошові кошти, треба усвідомлювати важливість повноти відображення даних, так як показники звітності є джерелом інформації для прогнозування і прийняття управлінських рішень на підприємстві.

За результатами дослідження було визначено проблемні аспекти відображення інформації щодо грошових коштів. Будь-які вдосконалення відображення інформації щодо грошових коштів у звітності повинні бути обов'язково комплексними.

Підсумовуючи, можна стверджувати, що дослідження, проведені в цій публікації відкривають широке поле для подальшого вивчення та формування рекомендацій щодо вдосконалення методики відображення грошових коштів у фінансовій звітності підприємства.

Список використаних джерел: 1. Гнатенко Є. П., Гикава А. О. Проблеми обліку грошових коштів на підприємстві. *Економіка суспільства*. 2016. Вип. 5. С. 421-424. 2. Максутов С. Учет и анализ денежных потоков предприятия. *Вестник бухгалтера и аудитора Украины*. 2002. № 18. С. 4-7.

УДК 657

Н. С. Недашковская, канд. экон. наук, доцент, доцент кафедры бухгалтерского учета, анализа, аудита и статистики

Н. Г. Родцевич, канд. экон. наук, доцент, доцент кафедры маркетинга и менеджмента Барановичский государственный университет, г. Барановичи, Республика Беларусь

БУХГАЛТЕРСКАЯ ОТЧЕТНОСТЬ КАК ОСНОВА ДЛЯ АНАЛИЗА ФИНАНСОВОГО СОСТОЯНИЯ ОРГАНИЗАЦИИ

Ключевые слова: бухгалтерская отчетность, баланс, экономический анализ, финансовые коэффициенты, методы анализа.

В соответствии с Законом Республики Беларусь «О бухгалтерском учете и отчетности» [1] отчетность – это «система стоимостных показателей об активах, обязательствах, о собственном капитале, доходах, расходах организации, а также иная информация, отражающая финансовое положение организации на отчетную дату, финансовые результаты деятельности и изменения финансового положения организации за отчетный период».

Согласно Национальному стандарту бухгалтерского учета и отчетности «Индивидуальная бухгалтерская отчетность» [2] в Республике Беларусь в состав бухгалтерской (финансовой) отчетности входят следующие формы: бухгалтерский баланс, отчет о прибылях и убытках, отчет об изменении собственного, отчет о движении денежных средств, отчет об использовании целевого финансирования.

Информация, содержащаяся в отчетности, позволяет рассчитать базовые показатели наличия и состояния имущества, эффективности хозяйственной деятельности, рентабельности и ряд других показателей экономического субъекта.

Оценка и анализ бухгалтерской (финансовой) отчетности позволяют оценивать ликвидность, рентабельность, эффективность организации и процессов движения денежных

средств. Целью составления и анализа бухгалтерской отчетности является исследование и оценка экономического состояния организации для прогнозирования ее дальнейшей деятельности, а также для своевременного выявления угрозы банкротства. Анализ финансовой отчетности представляет собой оценочный метод определения прошлой, текущей и прогнозируемой эффективности деятельности организации. Экономический анализ по данным бухгалтерской отчетности может также дополняться анализом данных управленческой отчетности. В процессе анализа используются различные методы:

- горизонтальный анализ, который позволяет сравнивать финансовые данные за два и более года, как в абсолютном выражении, так и в процентах;
- вертикальный анализ, который отображает каждую позицию активов и пассивов баланса в процентах от общей валюте баланса;
- коэффициентный анализ, который сводится к анализу показателей финансовой отчетности.

Проведение анализа финансовой отчетности обычно начинают с горизонтального анализа. Горизонтальный анализ данных отчетности предусматривает, что организация работает в течение нескольких отчетных периодов, при этом уделяется внимание тенденциям и изменениям показателей отчетности в течение определенного времени. Наряду с абсолютными показателями, представленными в отчетности, горизонтальный анализ может осуществляться и по относительным показателям в течение времени и выявлять положительные и отрицательные тенденции.

Вертикальный анализ данных финансовой отчетности проводится с целью определения общего финансового состояния, так как все суммы за отчетный период конвертируются в относительные величины (проценты) от основного компонента финансовой отчетности. Вертикальный анализ позволяет увидеть состав финансового отчета и установить, произошли ли в организации существенные изменения. Вертикальный анализ данных баланса может ответить на вопросы, которые касаются активов, обязательств и капитала, то есть какой процент занимают краткосрочные активы в общей сумме активов, какая доля запасов в активах, какой удельный вес в активах занимает дебиторская задолженность, какой процент собственного капитала в валюте баланса и другие.

Вертикальный анализ данных отчета о прибылях и убытках ответит на вопросы: какой удельный вес прибыли от реализации в общей сумме прибыли от текущей деятельности, как повлияли на прибыль от текущей деятельности прочие доходы и расходы от текущей деятельности, какой удельный вес прибыли от текущей деятельности, от инвестиционной и финансовой деятельности в общей сумме прибыли и другие.

Экспресс анализ данных финансовой отчетности будет более полным, если сравнить данные организации со средними показателями по отрасли, с данными конкурентов, а также с показателями за несколько отчетных периодов для одной организации.

Методы экономического анализа финансовой отчетности включают также коэффициентный анализ. Существуют различные коэффициенты, с помощью которых можно проводить анализ данных финансовой отчетности» [3].

Коэффициенты ликвидности. В процессе анализа ликвидности сравниваются различные активы организации с ее краткосрочными обязательствами. Чем выше уровень покрытия наиболее ликвидными активами краткосрочных обязательств, тем выше платежеспособность организации. Если в организации низкий уровень покрытия текущих обязательств активами, то ей сложно будет выполнить свои текущие финансовые обязательства, а значит и проводить текущие операции.

Коэффициенты рентабельности, которые дают детальное представление пользователям об использовании ресурсов для получения прибыли. Эти показатели могут дать понимание о составляющих прибыли, которые отражаются в отчете о прибылях и убытках. Анализ рентабельности осуществляется в процентах, чтобы обеспечить комплексную оценку эффективности деятельности за 3-5 лет по сравнению с отраслевыми показателями, с аналогичными организациями.

Показатели движения денежных средств. В данной группе рассматриваются индикаторы денежных потоков, при этом основное внимание уделяется объемам генерируемых денежных средств и системе обеспечения финансовой устойчивости, которую при этом получает

організація. Коэффициенти цієї групи використовують грошовий потік в порівнянні з іншими показателями компанії і дають користувачам ще один погляд на ефективність діяльності економічного суб'єкта і його на фінансове становище.

Таким чином, фінансове становище організації визначається на основі даних бухгалтерської звітності. Фінансовий аналіз по даним звітності використовує різні методи: горизонтальний, вертикальний і коефіцієнтний.

Результати проведеного аналізу, в першу чергу, використовуються керівним ланкою для прийняття обґрунтованих управлінських рішень, направлених на покращення економічної діяльності організації

Список використаної літератури: 1. О бухгалтерском учете и отчетности: Закон Респ. Беларусь, 12 июля 2013 г., № 57-З: принят Палатой представителей 26 июня 2013 г.: одобр. Советом Респ. 28 июня 2013 г. *Национальный правовой Интернет-портал Республики Беларусь*. 06.06.2015. 2/2266. 2. Об утверждении Национального стандарта бухгалтерского учета и отчетности «Индивидуальная бухгалтерская отчетность»: Постановление М-ва финансов Респ. Беларусь, 12 декабря 2016 г., № 104. *Национальный реестр правовых актов Респ. Беларусь*. 30.12.2016 г. № 8/31602. 3. Об утверждении Инструкции о порядке расчета коэффициентов платежеспособности и проведения анализа финансового состояния и платежеспособности субъектов хозяйствования: Постановление М-ва финансов Респ. Беларусь, М-ва экономики Респ. Беларусь 27 декабря 2011 г. № 140/206. *Национальный реестр правовых актов Респ. Беларусь*. 2012 г. № 11. 8/24675.

УДК 657.1

В. П. Онищенко, канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку і оподаткування

Чернігівський національний технологічний університет, м. Чернігів, Україна

ТИПИ ПІДПРИЄМСТВ ДЛЯ ЦІЛЕЙ СКЛАДАННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Ключові слова: класифікація, мале підприємство, чистий дохід, фінансова звітність.

Нові зміни до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 р. № 996 (далі – Закон про бухоблік) [1] містяться в Законі від 05.10.2017 р. № 2164 [2], який уже опублікований. Вони викликані адаптацією законодавства до вимог МСФЗ, а також до Директиви 2013/34/ЄС Європейського парламенту і ради від 26.06.2013 р. про щорічну фінансову звітність [3]. З цієї Директиви і прийшла до нас нова класифікація підприємств.

Зміни набувають чинності з 01.01.2018 р. Це значить, що скласти фінансову звітність за 2017 р. треба ще за старими правилами. Нову ж класифікацію треба застосувати лише починаючи зі звітних періодів 2018 р.

Вимоги щодо дат оприлюднення новими типами підприємств фінансової звітності діють із 2019 р., що є логічним, оскільки у 2019 р. вони будуть звітувати за 2018 р.

Нині існує поділ підприємств на типи згідно зі ст. 55 Господарського кодексу (в дужках наведено граничні критерії): суб'єкти мікропідприємництва (до 10 осіб, до 2 млн євро), малого підприємництва (до 50 осіб, до 10 млн євро), середнього підприємництва (до 250 осіб, до 50 млн євро) та великого підприємництва (більше 250 осіб, більше 50 млн євро) [4]. Така класифікація залишається в силі (можливо, тимчасово). Однак виключно для цілей бухгалтерського обліку та складання фінзвітності вже з 2018 р. використовується нова класифікація, яка не збігається з Господарським кодексом України. Нововведення спричинять і зміни у стандартах бухобліку. Проте вже зрозуміло, що класифікація впливає на:

1) строки оприлюднення фінансової та консолідованої фінансової звітності різними типами підприємств;

2) використання спрощених форм фінзвітності. По-перше, нагадуємо, що мікропідприємства та малі підприємства для звітування використовують П(С)БО 25 «Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва» [5]. Очевидно, що для цілей цього Стандарту застосовуватиметься уже нова класифікація підприємств. По-друге, про це згадують і зміни до ст. 11 Закону про бухоблік: мікропідприємства і малі підприємства, непідприємницькі товариства та